

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О.І.

«27»

2017 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ «Всесвітня історія»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 Історія та археологія

Третій (освітньо-науковий) рівень

Умань - 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс всесвітньої історії охоплює період з найдавніших часів до сьогодення. Він розглядає процес формування європейської і світової цивілізації, містить найважливіші соціально-економічні, політичні та державотворчі події, етапи національно-визвольного та суспільно-політичного рухів, діяльність громадських організацій, політичних партій, видатних осіб, внутрішню та зовнішню політику країн світу.

Метою курсу всесвітньої історії є виклад історії народів світу, елементів їх державності, тобто вивчення процесу політичного, соціально-економічного і культурного розвитку з найдавніших часів до сьогодення. Системний виклад всесвітньої історії спрямований на ознайомлення з найважливішими закономірностями та подіями світової історії. Також прищеплення молоді здатності оволодіти сучасними методами історичного пізнання, історичним термінологічно-понятійним апаратом; зрозуміти сутність, природу та генезис історичних явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і процесів; об'єктивно, виражено оцінювати роль народних мас, суспільних груп, громадських організацій та політичних партій, особи в історичному процесі, подіях і явищах світової історії; знати основні праці вітчизняних і зарубіжних істориків, присвячені дослідженню актуальних проблем всесвітньої історії; опанувати новітні історичні концепції, володіти елементами наукового підходу до всесвітньої історії, набути навичок критичного осмислення документів і роботи з першоджерелами; принципово важливе значення в межах опанування курсу всесвітньої історії має формування у молоді громадянської позиції та патріотизму, історичної свідомості.

Критерії оцінювання навчальних досягнень абітурієнтів з всесвітньої історії

(за 200 – бальною системою)

Рівень	Бали	Характеристика відповідей
I. Початковий	1 (106-112)	Абітурієнт може назвати одну-дві події, дати. Історичні постаті чи історико-географічні об'єкти.
	2 (113-118)	Абітурієнт називає кілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так-ні»); має загальне уявлення про лічбу часу в історії. Визначає послідовність подій (на рівні «пізніше-раніше»).
	3 (119-124)	Абітурієнт може двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать; упізнати історичну подію, постать за описом; співвіднести рік зі століттям, століття – з тисячоліттям (на рівні «так-ні»); має загальне уявлення про історичну карту).
II. Середній	4 (125-133,5)	Абітурієнт може репродуктивно відтворити (у межах чотирьох-шести простих речень) частину навчального матеріалу теми; дати визначення історичних термінів, наведених у тексті підручника

		<p>або названих екзаменатором; назвати одну-дві основні дати; показати на карті історико-географічні об'єкти.</p>
	5 (134-143)	Абітурієнт може відтворити основний зміст навчальної теми, відповідаючи на запитання екзаменатора; визначити окремі ознаки історичних понять, назвати основні дати; за допомогою екзаменатора може показати на історичній карті основні місця подій.
	6 (144-152,5)	Абітурієнт загалом самостійно відтворює фактичний матеріал теми; може дати стисло характеристику історичній постаті (за алгоритмом), встановити послідовність подій; загалом правильно вживає історичні терміни; може показати на карті основні місця подій, користуватись за допомогою екзаменатора (зразок, пам'ятка, алгоритм) джерелами історичної інформації (наочними та текстовими, що подаються в підручниках).
III. Достатній	7 (153-162)	Абітурієнт загалом послідовно і логічно, самостійно відтворює навчальний матеріал теми, виявляє розуміння історичної термінології. Дає загальну характеристику події (причини, наслідки, значення), виокремлює окремі ознаки явищ та процесів; «читає» історичні карти і картосхеми з опорою на їх легенду; встановлює послідовність і тривалість історичних подій; використовує наведені у підручнику документи як джерело знань.
	8 (163-171,5)	Абітурієнт володіє навчальним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає загалом правильне визначення історичних понять, аналізує історичні факти на основі їх опису і наочного відображення, порівнює однорідні історичні події та явища, характеризує причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами у межах теми, встановлює синхронність подій у межах теми; використовуючи легенду карти, супроводжує показ історичних об'єктів їх словесним описом.
	9 (172-174)	Абітурієнт вільно оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовує свої висновки конкретними фактами, взятими з підручників (посібників, історичних документів); може дати порівняльну характеристику історичним явищам, визначення понять; загалом самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки; встановлює синхронність подій у межах курсу; може аналізувати зміст історичної карти, узагальнювати та застосовувати набуті знання.
IV. Високий	10 (175-181)	Абітурієнт упевнено оперує набутими знаннями і застосовує їх для розв'язання нових навчальних проблем; виявляє розуміння історичних процесів; робить аргументовані висновки; характеризує історичні явища і процеси, використовуючи різні джерела інформації; співставляє і систематизує дані історичних карт і застосовує їх для характеристики подій, явищ, процесів; встановлює синхронність подій вітчизняної та всесвітньої історії.
	11 (182-190)	Абітурієнт володіє глибокими і міцними знаннями, може вільно висловлювати власні судження переконливо їх аргументувати; може аналізувати історичну інформацію, співвідносити історичні процеси з періодом (епохою) на основі наукової періодизації історії; має досить міцні навички роботи з історичною картою.

	12 (191-200)	Абітурієнт у повному обсязі опанував програмовий матеріал; має глибокі й міцні знання. здатний, відповідно до вікових особливостей, презентувати власну інтерпретацію (версно, розуміння, оцінку) історичних явищ.
--	--------------	--

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Форми господарювання первісної людини.
2. Утворення держави та цивілізації в Єгипті.
3. Найдавніші держави Межиріччя. Давній Вавилон.
4. Нововавилонське царство у першій половині I тис. до н.е.
5. Релігія та культура Давньої Індії.
6. Підкорення Греції Філіпом II і походи Александра Македонського.
7. Культура Давньої Греції.
8. Римська республіка V – I ст. до н.е.
9. Боротьба Риму за панування у Середземномор'ї. Становлення імперії.
10. Римська імперія доби принципату та доміанату.
11. Розквіт та занепад Єгипту у II тис. до н.е. за часів Середнього та Нового царств.
12. Рання французький абсолютизм. Релігійні війни.
13. Розквіт і занепад Арабського Халіфату.
14. Столітня війна та об'єднання Франції.
15. Утворення Речі Посполитої.
16. Московська держава в XVI – на початку XVII ст.
17. Релігія та культура Давнього Китаю.
18. Чеське королівство. Ян Гус і гуситські війни.
19. Делійський султанат.
20. Нідерланди у складі іспанської монархії. Народження республіки.
21. Причини і передумови Великих географічних відкриттів XV – XVI ст.
22. Доколумбові цивілізації Америки та народи Африки.
23. Культура Західної Європи в V – XV ст.
24. Держава Великих Моголів.
25. Англійські колонії в Північній Америці.
26. Північно-Східна Русь у XII — першій половині XIV ст.
27. Знання та культура арабського світу.
28. Християнізація Європи. Боротьба церкви з єретиками.
29. Велика хартія вольностей та виникнення парламенту в Англії.
30. Утворення та зміцнення Московської держави.
31. Імперія Карла Великого та її поділ.
32. Нормандське завоювання Англії.
33. Утворення Священної Римської імперії.
34. Утворення та зміцнення Московської держави.
35. Хрестові походи.
36. Реформація в Німеччині. Мартін Лютер.
37. Утворення Візантійської імперії.
38. Утворення Османської імперії.

39. Італійське Відродження.
40. Христофор Колумб і відкриття Нового Світу.
41. Реконкіста та утворення Іспанського королівства.
42. Поширення Реформації та Контрреформація.
43. Перетворення Австрійської імперії на дуалістичну монархію.
44. Встановлення республіки у Франції. Якобінська диктатура.
45. Громадянська війна в США. Реконструкція Півдня.
46. Культура Західної Європи XVI – першої половини XVII ст.
47. Англійська революція середини XVII ст.
48. Доба Просвітництва.
49. Китай в другій половині XIX ст.
50. Англія в XIV – XV ст. Війна Червоної і Білої троянд.
51. Диктатура Олівера Кромвеля.
52. Австрія за правління Марії Терезії. Реформи Йосипа II.
53. Реформи Петра I.
54. Правління Івана IV Грозного.
55. Реформи другої половини XIX ст. в Російській імперії та їх наслідки.
56. Британське володарювання в Індії та його наслідки.
57. Росія за часів Олександра I. Повстання декабристів.
58. Китай у другій половині XIX ст.
59. Початок промислового перевороту в Англії.
60. Європейські революції 1848-1849 рр. та їх наслідки.
61. Вікторіанська доба в історії Великої Британії.
62. Російська імперія за правління Катерини II.
63. Об'єднання Італії.
64. Франко-пруська війна 1870 – 1871 рр.
65. Об'єднання Німеччини в 1871 р. Внутрішня і зовнішня політика Отто фон Бісмарка.
66. Науково-технічна революція кінця XIX ст. та її наслідки.
67. Російські революції 1917 р.
68. Доба Мейдзі в Японії.
69. Паризька мирна конференція 1919 р. та її результати.
70. Фашизація Італії.
71. США у 1920 – 1930-х рр. «Новий курс» Ф.Рузвельта.
72. Об'єднання Китаю, встановлення влади Гоміндану.
73. СРСР у 1950 – 1960-х рр. «Хрущовська відлига».
74. Найважливіші досягнення науки і техніки у перші десятиліття XX ст.
75. Соціально-економічний та політичний розвиток Франції у період Четвертої та П'ятої республік.
76. Німеччина в кінці 20 – на початку 30-х рр. XX ст. Встановлення нацистського режиму.
77. Репресії 1930-х років в СРСР.
78. Світова економічна криза 1929 – 1933 рр.
79. Становлення Турецької республіки.
80. Корінний перелом в ході Другої світової війни.
81. Антидержавний путч 1991 р. Розпад СРСР.

82. Росія та інші нові незалежні держави наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.
83. Громадянська війна 1936 – 1939 рр. в Іспанії.
84. Політичні, економічні та соціальні наслідки Другої світової війни для народів світу.
85. Антикомуністичні революції кінця 1980-х рр.
86. Причини, характер та періодизація Другої світової війни.
87. Утворення ЄС та його трансформація.
88. Версальсько-Вашингтонська система договорів.
89. Формування військово-політичних блоків другої половини ХХ ст.
90. Встановлення радянського домінування у східноєвропейських країнах.

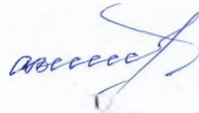
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Антонова К.А. и др. История Индии. – М.: Мысль, 1979. – 668 с.
2. Балух В.О. Візантиністика: Курс лекцій. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 606 с.
3. Балух В.О., Кошур В.П. Історія середніх віків: у 2-х т. – Т.1. Раннє Середньовіччя: курс лекцій. – Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2009. – 497 с.; Т.2. Високе і пізнє Середньовіччя: курс лекцій. – Чернівці: ТОВ «Видавництво «Наші книги», 2010. – 616 с.
4. Барсенков А.С., Вдовин А.И. История России. 1917 – 2004. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 816 с.
5. Блок М. Феодальне суспільство. – К.: Вид. дім «Всесвіт», 2001. – 528 с.
6. Глиняний В.П. Історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посіб. / 6-те видання. – К.: Істина, 2009. – 768 с.
7. Головченко В. І. Нова історія Азії та Африки: Колоніальний Схід (кінець ХІХ – друга третина ХХ ст.): навч. посібник / В. І. Головченко, В. А. Рубель. – К.: Либідь, 2010. – 520 с.
8. Гордієнко В.В., Гордієнко Г.М. Кривошея І.І. Історія середніх віків. Практикум. Частина І: навч. посібник. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2013. – 576 с.
9. Дахно І.І. Історія країн світу: Довідник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 816 с.
10. Дильонгова Г. Історія Польщі 1795 – 1990 / Пер. з пол.. М. Кірсенка. – К.: Вид. дім «Киево-Могилянська академія», 2007. – 239 с.
11. История средних веков: В 2 т. Т.1. Учебник / Под ред. С.П. Карпова. – М.: Изд-во Моск. у-та: Изд-во «Печатные традиции», 2008. – 681 с.; Т.2. Раннее новое время. Учебник / Под ред. С.П. Карпова. – М.: Изд-во Моск. у-та: Наука, 2005. – 432 с.
12. Історія західних і південних слов'ян (з давніх часів до ХХ століття). Курс лекцій: Навч. посібник / В. І. Яровий, П.М.Рудяков, В.П.Шумило та ін. – К. «Либідь», 2001. – 632 с.
13. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики. ХХ – початок ХХІ ст.: Навч. посіб. 2-ге вид., без змін (В.Ф. Салабай, І.Д. Дудко, М.В. Борисенко, М.П. Чуб. – К.: КНЕУ, 2008. – 368 с.
14. Історія сучасного світу: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 551 с. – (Серія «Вища школа ХХІ ст.»).
15. Історія сучасного світу: соціально-політична історія ХV – ХХ ст.: Навч. посіб. / Ю.А. Горбань, Б.І. Білик, Л.В. Дячук та ін.; За ред. Ю.А. Горбаня. – К.: Знання, 2007. – 489 с.
16. Козицький А.М. Новітня історія Азії та Африки. – Львів: «Афіша», 2005. – 430 с.
17. Крижанівський, О. П. Історія Стародавнього Сходу [Текст]: підруч. для студ. істор. спец. вищ. навч. закл. / О. П. Крижанівський. – Вид. 3-е, стер. – К.: Либідь, 2006. – 589 с.
18. Крижановська О.О., Крижановський О.П. Історія середніх віків. Вступ до історії західноєвропейського Середньовіччя. Курс лекцій. – К.: «Либідь», 2006. – 326 с.
19. Макачук В.С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. Вид. 6-те, доп. – К.: Атика, 2009. – 624 с.
20. Мартиненко А.К., Мартиненко Б.А. Міжнародні відносини 1945 – 1975 років: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавництво «Ліра», 2007. – 366 с.
21. Новейшая история 1918 – 1939 гг./Под ред. И. С. Галкина.– М., 1974.

22. Новейшая история зарубежных стран. Европа и Америка. 1917 – 1939. – М., 1975.
23. Новейшая история зарубежных стран: Европа и Америка. 1917– 1945. – М., 1989.
24. Попович М. Червоне століття. – К.: АртЕк, 2007. – 888 с.
25. Родригес А.М. История стран Азии и Африки в Новейшее время: учеб. для вузов. – М.: Проспект, 2009. – 512 с.
26. Рубель В.А. Історія середньовічного Сходу. – К.: Либідь, 2000. – 736 с.
27. Рубель В.А. Історія цивілізацій доколумбової Америки. – К.: Либідь, 2005. – 504 с.
28. Священко З. В. Історія Росії XVIII – початку XX століття / З.В. Священко. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2012. – 558 с.
29. Священко З.В. Історія слов'янських народів: навчальний посібник: в 2 ч./ З.В.Священко. – Умань: ПП Жовтий ОО, 2011. –Ч.2. Московська держава в XII – XVII ст.
30. Священко З.В. Історія слов'янських народів: навчальний посібник: в 2 ч. / З.В. Священко. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. – Ч. 1. Південні і західні слов'яни з найдавніших часів до серединиXVII ст.
31. Священко З.В. Новітня історія слов'янських народів: навчальний посібник: в 2 ч./ З. В. Священко. – Умань: ПП Жовтий О. О., 2012. – Ч. 1. (1918 – 1945). – 479 с.
32. Сокирська В.В. Нова історія країн Європи та Америки: Навчальний посібник. У двох частинах. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2013.
33. Сокирська В.В. Новітня історія країн Європи та Америки: Навчальний посібник. У двох частинах. – Умань: ПП Жовтий О.О., 2013.
34. Терещенко Ю.І. Україна і європейський світ: Нарис історії від утворення Старокиївської держави до кінця XVI ст.: Навч. посібник. – К.: Перун, 1996. – 496 с.
35. Яровий В. Новітня історія Центральноєвропейських та Балканських країн. XX століття. – К.: Генеза, 2005. – 816 с.
36. Яровий В.І. Історія західних та південних слов'ян у XX столітті: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1996. – 416 с.
37. Яровий В.І. Новітня історія країн Східної Європи. 40-ві – 90-ті роки XX ст.: Курс лекцій: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 1997. – 269 с.

Затверджено на засіданні кафедри загальної історії
Протокол № 6 від 27 січня 2017 року

Голова фахової комісії

З. В. Священко